

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ผู้วิจัยมุ่งศึกษาความคิดเห็นของ คณะกรรมการปกครองที่มีต่อการปฏิบัติงานของฝ่ายปกครองโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัด ขอนแก่น โดยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ประชากร
2. กลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล



มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

1. ประชากร

Rajabhat Mahasarakham University

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ เป็นครู อาจารย์ที่ปฏิบัติงานหน้าที่เป็นคณะกรรมการ ปกครองของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดขอนแก่น จำนวนทั้งสิ้น 2,168 คน ซึ่งจำแนกตามขนาด โรงเรียน 3 ขนาด คือ ขนาดเล็ก 533 คน ขนาดกลาง จำนวน 1,032 คน และขนาดใหญ่ จำนวน 603 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

ในการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) ได้ใช้ตารางของ Krejcie and Morgan (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 40) แล้วทำการสุ่มโดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดของโรงเรียนเป็นชั้นภูมิ (Strata) ได้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 433 คน จำแนกตามขนาดโรงเรียน คือ ขนาดเล็ก จำนวน 107 คน ขนาดกลาง จำนวน 206 คน และขนาดใหญ่ จำนวน 120 คน รายละเอียดของกลุ่มตัวอย่างมีปรากฏในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาด โรงเรียนและสถานภาพ

ขนาด โรงเรียน	จำนวน โรงเรียน (โรง)	สถานภาพของคณะกรรมการ		รวม
		ครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในฝ่ายปกครอง	ครูที่สนับสนุนงานฝ่ายปกครอง	
ใหญ่	13	196	407	603
		(39)	(81)	(120)
กลาง	44	411	621	1,032
		(82)	(124)	(206)
เล็ก	47	244	289	533
		(49)	(58)	(107)
รวม	104	851 (170)	1,317 (263)	2,168 (433)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

Rajabhat Mahasarakham University

ตัวเลขที่อยู่ในวงเล็บ () คือจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

3.1.1 ศึกษาหลักเกณฑ์ ทฤษฎี และวิธีการต่างๆ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของฝ่ายปกครองในโรงเรียนมัธยมศึกษา รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.1.2 กำหนดแนวทางในการสร้างเครื่องมือภายใต้กรอบแนวคิด ในงานของฝ่ายปกครองของกรมสามัญศึกษา (2540 : 42-47) แล้วพิจารณาสร้างข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าตามแบบของลิเคอร์ท (Likert)

3.1.3 นำแบบสอบถามที่สร้าง เสนอคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและปรับปรุงแก้ไข

3.1.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขและเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) รวมทั้งการใช้ภาษาและความเหมาะสม ราชานามของผู้เชี่ยวชาญมีดังนี้

1) นายวิรัช เจริญเชื้อ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ ระดับ 8
สถานที่ทำงาน โรงเรียนศรีกระนวนวิทยาคม อำเภอกระนวน จังหวัดขอนแก่น

2) นายบุญเกิด กระจิณู ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ ระดับ 8
สถานที่ทำงาน โรงเรียนยางคำพิทยาคม อำเภอกระนวน จังหวัดขอนแก่น

3) นายมนพ สกตศิลป์ศิริ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ ระดับ 8
สถานที่ทำงาน โรงเรียนชาสูงพิทยาคม กิ่งอำเภอชาสูง จังหวัดขอนแก่น

3.1.5 คณะผู้เชี่ยวชาญได้พิจารณาตรวจสอบแบบสอบถาม และมีความเห็นว่า ข้อความที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า ทั้ง 48 ข้อ และแบบสอบถามปลายเปิด มีความเหมาะสมทุกข้อ โดยมีการแก้ไขปรับปรุงเรื่องภาษาเพียงเล็กน้อย

3.1.6 จัดพิมพ์แบบสอบถามแล้วนำไปทดลองใช้ (Try-out) กับคณะกรรมการปกครองโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดขอนแก่น ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 50 คน

3.1.7 นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้แล้ว มาทำการวิเคราะห์หาคุณภาพข้อคำถาม พบว่าข้อคำถามทุกข้อมีค่าดัชนีอำนาจจำแนก (Discrimination Index) คำนวณจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-total Correlation) อยู่ระหว่าง 0.42 ถึง 0.82 สำหรับคุณภาพของแบบสอบถามทั้งฉบับวิเคราะห์โดยการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha-Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ มีค่าเท่ากับ 0.97

3.1.8 นำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 433 คนเพื่อรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยต่อไป สำหรับคุณภาพของข้อคำถามและแบบสอบถามที่ได้จากการนำไปใช้ครั้งนี้ พบว่ามีค่าดัชนีอำนาจจำแนก อยู่ระหว่าง 0.52 ถึง 0.82 ส่วนสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ มีค่าเท่ากับ 0.97

3.2 ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นภายใต้กรอบแนวคิดในงานของฝ่ายปกครองของกรมสามัญศึกษา (2540 :42- 47) แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) มุ่งสำรวจข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการความคิดเห็นของคณะกรรมการปกครองที่มีต่อการปฏิบัติงานของฝ่ายปกครอง มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ ระดับมากที่สุด ระดับมาก ระดับปานกลาง ระดับน้อย และระดับน้อยที่สุด ประกอบด้วย ข้อคำถามที่เกี่ยวกับขอบข่ายงานฝ่ายปกครอง 8 ด้าน จำนวนทั้งสิ้น 48 ข้อ (Items)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด เกี่ยวกับปัญหา / อุปสรรค และแนวทางแก้ไข

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

4.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมด จำนวน 433 ฉบับปรากฏว่าเป็นฉบับสมบูรณ์ทั้งหมด

4.2 เตรียมข้อมูลและวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลเชิงสถิติ ทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Sciences/Personal Computer ; SPSS/PC)

4.2.1 แบบสอบถามตอนที่ 1 ได้หาค่าร้อยละ ของสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เพื่อนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

4.2.2 แบบสอบถามตอนที่ 2 ได้หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลแต่ละข้อ แล้วนำค่าเฉลี่ยที่ได้มาประเมินระดับปฏิบัติงานเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของฝ่ายปกครอง ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดขอนแก่น โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 100)

4.51 - 5.00	หมายความว่า	มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 - 4.50	หมายความว่า	มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก
2.51 - 3.50	หมายความว่า	มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง
1.51 - 2.50	หมายความว่า	มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย
1.00 - 1.50	หมายความว่า	มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.2.3 แบบสอบถามตอนที่ 3 ได้วิเคราะห์ โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละของปัญหา / อุปสรรค และแนวทางแก้ไข

4.3 วิเคราะห์หาคุณภาพของเครื่องมือ

4.4 วิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็น ที่มีต่อการปฏิบัติงานของฝ่ายปกครอง ของกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่มีสถานภาพและขนาดของโรงเรียนต่างกัน และทดสอบความแตกต่างรายคู่

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ดังนี้

5.1 สถิติที่ใช้ในการจัดสรรขนาดของกลุ่มตัวอย่างให้เป็นสัดส่วนกับชั้นภูมิ โดยที่ชั้นภูมิ (Strata) เป็นสถานภาพและขนาดของโรงเรียน

5.2 ค่าสถิติพื้นฐานรายชื่อของแบบสอบถาม โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของคะแนนความคิดเห็นรายชื่อ

5.3 ค่าร้อยละของปัญหา/อุปสรรค และแนวทางแก้ไข

5.4 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

5.4.1 การหาคัดชั้นอำนาจจำแนก (Discrimination Index) ของแบบสอบถามเป็นรายชื่อด้วยวิธีการหาค่าสหสัมพันธ์ของคะแนนความคิดเห็นรายชื่อกับคะแนนรวม (Item-total Correlation) โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย

5.4.2 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค

5.5 สถิติเชิงอ้างอิงที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

5.5.1 วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (Two-Way Analysis of Variance) เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นคณะกรรมการปกครอง ที่มีต่อการปฏิบัติงานของฝ่ายปกครอง ของกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่มีสถานภาพและขนาดโรงเรียนต่างกัน

5.5.2 ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ (Pairwise Comparisons) กรณีพบว่าผลการวิเคราะห์ในหัวข้อ 5.5.1 มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้วิธีการของ Duncan